

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/714
KARAR NO : 2021/39
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: 375 sayılı KHK'nin Geçici 23. maddesi kapsamında sürekli içi kadrosunda görev yapan davacının, e durumu mazeretine dayalı naklen atanma isteminin reddine ili kin Valilik i leminin iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : B. K.
Davalı : Sakarya Valili i
Vekili : Av. S.K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Sakarya l Sa lık Müdürlü ü, Sakarya Üniversitesi E itim ve Ara tırma Hastanesi emrinde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23.madde gere ince sürekli içi kadrosunda görev yaptı nı; polis memuru olan e inin Emniyet Genel Müdürlü ünün 2020 Yılı Genel Atama döneminde Diyarbakır l Emniyet Müdürlü ü bünyesine ataması yapıldı ndan, kendisinin de 21/05/2020 tarihinde Sakarya E itim Ara tırma Hastanesine “E Durumundan Tayin” ba vurusunda bulundu unu; ba vurusunun Sakarya l Sa lık Müdürlü ünce reddedildi ini; Anayasa ve Uluslararası sözleşmeler ile Devlete, ailenin korunması, huzur ve refahının sa lanması için gerekli tedbirlerin alınması ve te kilatların kurulması konusunda yükümlülükler getirildi ini; Sa lık Bakanlığı Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli inin “Aile Birli i Mazeretine Ba lı Yer De i ikli i” ba lıklı 20/2 maddesinde de, e lerin farklı kamu kurum ve kurulu larında kamu personeli olarak çalışması halinde, emniyet hizmetleri sınıflarından birinde görev yapan personelin e inin görev yaptı nı

yere atamasının yapılacağı düzenlemesine yer verildiğini ifade ederek; “E Durumundan Tayin” konulu başvurusunun reddine ilişkin, Sakarya Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü’nün 21/05/2020 tarih ve E.3195 sayılı iktidarının [dilekçeye eklenen iktidarının sayısı:78417702-929’dur.] iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYU MAZLI İÇİNDEKİ BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. Sakarya 2. derece Mahkemesinin 24/06/2020 tarihli ve E.2020/413 sayılı kararı ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “istihdam şekilleri” başlıklı 4., 4857 sayılı Kanunu’nun 1., 2., 7036 sayılı Mahkemeleri Kanunu’nun 5. maddesi hükümlerine yer verildikten sonra; davanın çözümünde idari yargının görevli olması nedeniyle davalının idarenin görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevliliğine karar verilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

“Olayda, davacının 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine istinaden belirlenen a amaları tamamladıktan sonra 02.04.2018 tarihinde VHK (Tıbbi Sekreter) ünvanı ile kadrolu daimi işçi statüsüne geçtiği ve halen Sakarya Üniversitesi E itim ve Ara tırma Hastanesi’nde bu ünvanla daimi işçi kadrosunda çalışılmaktadır. Davacı her ne kadar daimi işçi kadrosunda çalışılmaktadır olup 657 sayılı Kanun kapsamında öngörülen istihdam şekillerinden biri ile istihdam edilmemekte ise de; davacının durumu nedeniyle idareye yaptığı başvurusunun, üstlenilen kamu hizmetinin yürütümüne ilişkin oldu u, bu itibarla bu istemin reddine ilişkin iktidarın de kamu gücüne dayalı olarak tesis edilen tek yanlı bir iktidar oldu u, dolayısıyla bu iktidardan kaynaklanan davaların da görüşüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u sonucuna ula ılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüşüm ve çözümünde idari yargının görevli olması nedeniyle davalı idarenin görev itirazının reddine...”

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı iş çıkarılması istemiyle başvuru bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyasının onaylı bir örneği ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’na gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı İş Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Anayasa’nın 128. ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “istihdam şekilleri” başlıklı 4. maddesi hükümlerine yer verdikten sonra; davacının naklen atanması talebinin reddine dair iktidarın iptaline ilişkin uyu mazlı iş özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, 247 sayılı Kanun’un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyu mazlı iş çıkarılmasına ve dosyanın Uyu mazlık Mahkemesi Başsavcılığı’na gönderilmesine karar vermiştir. Olumlu görev uyu mazlı iş çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şöyledir:

“...davalı idare ile davacı arasındaki ilişki Kanununa tabi hizmet sözleşmesine dayalı olarak kurulmuş bir iş hukuku ilişki niteliğindedir. Davacının durumu mazereti sebebiyle naklen atanması talebinin reddine ilişkin dava konusu iktidarın, idarenin yetkili organı tarafından verilen sıfatıyla tesis edilmiş bir özel hukuk ilişki olduğu açıktır.

Aksinin kabulü, i verenin salt bir kamu kurulu u olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm i lemlerinin idari i lem niteli inde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyu mazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu do urur.

Belirtilen tüm bu hususlara göre ve Kanununda düzenlenen belirsiz süreli hizmet sözleşme sözleşme tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına Mahkemelerinin bakacak olması kar ısında, i çi olan davacı ile i vereni arasında i akdinden do an davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Uyu mazlık Mahkemesinin 28/05/2020 tarihli ve E.-K.2020/80-337 sayılı kararında da benzer hususlar vurgulanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, davacının naklen atanması talebinin reddine dair i lemin iptaline ili kin uyu mazlı ın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekti i dü ünülmektedir...”

III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danı tay Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

7. Anayasa'nın 128., 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 1. ve 4., 24/12/2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 696 sayılı KHK'nin 127. maddesi ile eklenen 375 sayılı KHK'nin Geçici 23.maddesinin 6.fıkrası hükümlerine yer verdikten sonra; davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu undan bahisle; 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi gere ince yapılan ba vurunun kabulü gerekti i yolunda görü verilmi tir. Görü ün ilgili kısmı öyledir:

“Olayda, davacının 4734 sayılı Kamu hale Kanunu ve di er mevzuat hükümleri uyarınca personel çalı tırılmasına dayalı hizmet alım sözleşme sözleşme kapsamında yükleniciler tarafından (ta eron firmada) çalı tırılmakta iken 375 sayılı KHK'nin Geçici 23. maddesi uyarınca, sürekli i çi kadrosuna atamasının yapılarak Sa lık Bakanlığı ı ile belirsiz süreli i sözleşme sözleşme imzaladı ı ve sürekli i çi statüsünde çalı maya devam etti i, bu sözleşme sözleşme menin uygulanması ve sona ermesine ili kin hususlarda 4857 sayılı Kanununa yollamada bulunuldu u anla ılmaktadır.

Bu duruma göre, davalı dare ile davacı arasındaki hukuki ili ki Kanunu'na tabi hizmet sözleşme sözleşme dayalı olarak kurulmu bir i hukuku ili kisi niteli ini ta ıdı ndan, dava konusu i lemin idarenin yetkili organı tarafından i veren sıfatıyla tesis edilmi bir özel hukuk i lemi oldu u açıktır.

Kamuda çalı an i çiler hakkında özel bir yasal düzenleme de öngörülmemi bulundu undan bunların i hukukuna tabi olduklarında tereddüt bulunmamaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlara göre 7036 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesine göre, 4857 sayılı Kanununa veya 11/01/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun kinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşme sözleşme melerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına Mahkemelerinin bakacak olması kar ısında, i çi olan davacı ile i vereni arasında i akdinden (Toplu Sözleşme sözleşme) do an ve atamaya(i yeri de i ikli ine) ili kin davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.”

IV. LG L HUKUK

Mevzuat

8. Anayasanın 128. maddesi öyledir:

“Devletin, kamu iktisadi teebbüsleri ve di er kamu tüzelki ilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdi i asli ve sürekli görevler, memurlar ve di er kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve di er kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve di er özlük i leri kanunla düzenlenir...”

9. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun “ stihdam ekilleri” ba lıklı 4. maddesi öyledir:

“Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve i çiler eliyle gördürülür.” denilmi , aynı maddede, “D) çiler: (De i ik birinci cümle: 4/4/2007 -5620/4 md.) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler di nda kalan ve ilgili mevzuatı gere ince tahsis edilen sürekli i çi kadrolarında belirsiz süreli i sözleşmeliyle çalı tırılan sürekli i çiler ile mevsimlik veya kampanya i lerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici i pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli i sözleşmeliyle çalı tırılan geçici i çilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.”

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde aynı darece ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anla ılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ndan, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü lüp dü ünüldü:

12. Dava, 375 sayılı KHK'nin Geçici 23. maddesi kapsamında Sakarya Üniversitesi E itim ve Ara tırma Hastanesinde sürekli i çi kadrosunda görev yapan davacı tarafından, polis memuru e inin zorunlu hizmetini yerine getirmek üzere Diyarbakır 1 Emniyet Müdürlü ü emrine atamasının yapıldı ndan bahisle, Diyarbakır ili emrine e durumu mazeretine dayalı olarak atanma isteminin reddine ili kin Sakarya Valili i i leminin iptali istemiyle açılmı tır.

13. Davalı idarenin bir kamu kurulu u oldu u çeki mesizdir.

14. 657 sayılı Kanun'da ilk üç istihdam eklinin dı nda kalan ki iler olarak belirtilen i çiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayaca na i aret edilmek suretiyle, kamu kurum ve kurulu larında statü hukuku dı nda kalan istihdam ekli de benimsenmi olup, kamuda çalı an i çiler hakkında özel bir yasal düzenleme de öngörülmemi bulundu undan, bunların i hukukuna tabi oldukları ku kusuzdur.

15. Olayda, davacının 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23. maddesi uyarınca sürekli i çi kadrosuna ataması yapılarak Sa lık Bakanlığı 1, 1 Sa lık Müdürlü ü ile 02/04/2018 tarihinde Belirsiz Süreli Sözle mesi imzalandı ı ve Sakarya Üniversitesi E itim ve Ara tırma Hastanesinde sürekli i çi statüsünde tıbbi sekreter olarak çalı maya devam etti i; anılan sözleşme, sözleşmenin uygulanması ve sona ermesine ili kin hususlarda 4857 sayılı Kanununa yollamada bulunuldu u; davacının görevini sürdürürken, polis olan e inin 2.Bölge zorunlu hizmetini yerine getirmek üzere 15/05/2020 tarihinde Diyarbakır 1 Emniyet Müdürlü ü emrine atamasının yapıldı ndan bahisle, Diyarbakır ili emrine e durumu mazeretine dayalı olarak atanma istemde bulundu u; isteminin Sakarya Valili i 1 Sa lık Müdürlü ünün 21/05/2020 tarih ve E.3195 sayılı i lemiyle[dilekçeye eklenen i lemin sayısı:78417702-929'dur.] reddedilmesi üzerine, bu i lemin iptali istemiyle görev uyu mazlı na konu davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

16. Bu duruma göre, davalı dare ile davacı arasındaki hukuki ili ki Kanunu'na tabi hizmet sözleşmesine dayalı olarak kurulmu bir i hukuku ili kisi niteli ini ta ıdı ndan, davacının naklen atanma isteminin reddedilmesine ili kin dava konusu i lemin, idarenin yetkili organı tarafından i veren sıfatıyla tesis edilmi bir özel hukuk i lemi oldu u açıktır.

17. Aksine bir dü ünçe, i verenin salt bir kamu kurulu u olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm yazılı irade beyanlarının idari i lem niteli inde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyu mazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu do urur.

18. Belirtilen tüm bu hususlara göre ve 5521 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi ile, Kanunu'na göre i çi sayılan kimselerle i veren veya i veren vekilleri arasında i akdinden veya Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından do an hukuk uyu mazlıklarının çözülmesiyle Mahkemelerinin görevli kılınmı olması; daha sonra yürürlü e giren 7306 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesi ile de 4857 sayılı Kanunu'na veya 11/01/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun kinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına Mahkemelerinin bakacak olması kar ısında, i çi olan davacı ile i vereni arasında i akdinden do an davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca yapılan ba vurunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin Sakarya 2. dare Mahkemesinin 24/06/2020 tarihli ve E.2020/413 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin Sakarya 2. dare Mahkemesinin 24/06/2020 tarihli ve E.2020/413 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN